

Aan:
het college
Afschrift aan:

Nota

Datum
03-11-2006
Oms kenmerk
20176656
Opsteller
F.S. Mantes
Bijlage
1

Onderwerp
gemeentelijke benchmark afval 2006

Geacht college,

Ter informatie ontvangt u de resultaten van de gemeentelijke benchmark afval 2006 die jaarlijks wordt uitgevoerd door SenterNovem. De gegevens hebben betrekking op 2005. Dit afvalprofiel geeft een samenvatting van de belangrijkste uitkomsten. De aan het afvalprofiel onderliggende rapportages zijn op verzoek verkrijgbaar bij ondergetekende.

Doel van deze benchmark is milieuprestaties, afvalbeheerskosten, klantgerichtheid en dienstverlening naar de burger van vergelijkbare gemeenten onderling te vergelijken en lering te trekken uit de uitkomsten. Kanttekening bij de interpretatie van de uitkomsten is dat Delft samen met Utrecht de enige stedelijkheidsklasse 1¹ gemeente in deze benchmark is. De overige gemeenten behoren tot stedelijkheidsklasse 2.

In vergelijking met de andere gemeenten zijn de belangrijkste uitkomsten voor Delft:

- Lager dan gemiddelde bronscheiding, vooral door matige scheiding van GFT afval. Opvallend hoog aanbod restafval;
- Lager dan gemiddelde kosten;
- Een gemiddelde dienstverlening. Het dienstverleningspakket is iets minder omvangrijk dan het benchmark gemiddelde. Op klantgerichtheid scoort Delft beter dan gemiddeld.

De dienstverlening wordt bepaald door de omvang van het dienstverleningspakket en de klantgerichtheid. Het dienstverleningspakket omvat de mogelijkheden die de burger geboden krijgt om zijn afval gescheiden aan te bieden. Een maximale score is alleen te halen indien voor iedere afvalstroom zowel een haal- als een brengsysteem wordt gehanteerd. Delft heeft bijvoorbeeld ruim 80 glasbakken in de stad staan waar burgers glas naartoe brengen. Een gemeente die naast een brengsysteem ook een haalsysteem voor glas kent zal in dat geval beter scoren. Klantgerichtheid betreft de inspanningen die de gemeente pleegt om de meningen en klachten van de burger te inventariseren en op basis daarvan activiteiten te verrichten.

Met ruim 51 kilogram GFT, 60 kilogram papier en 19 kilogram glas per inwoner per jaar doen de inwoners van Delft het volgens de richtlijnen van het Landelijk

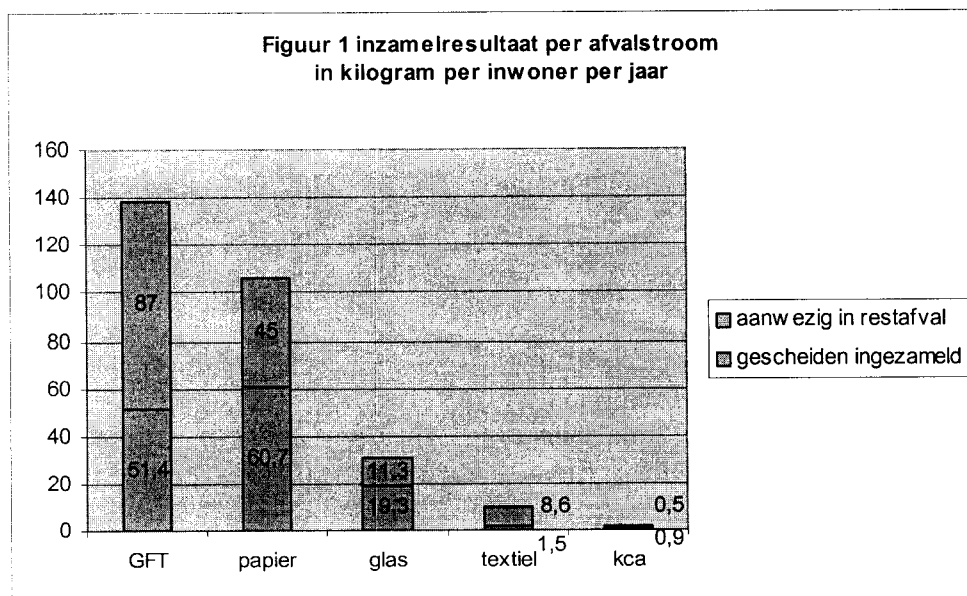
¹ Stedelijkheidsklasse is een maat die het CBS hanteert voor de omgevingsadressendichtheid per buurt, wijk of gemeente waarbij stedelijkheidsklasse 1 sterk stedelijk is en stedelijkheidsklasse 5 niet stedelijk is.

Afvalbeheer Plan (LAP) behoorlijk goed voor een stedelijkheidsklasse 1 gemeente. In onderstaande tabel ziet u de richtlijnen van het LAP per stedelijkheidsklasse afgezet tegen de resultaten van Delft.

Tabel 1 Richtlijnen Landelijk Afvalbeheer Plan voor de bronscheiding van diverse afvalstromen per stedelijkheidsklasse en de resultaten van Delft

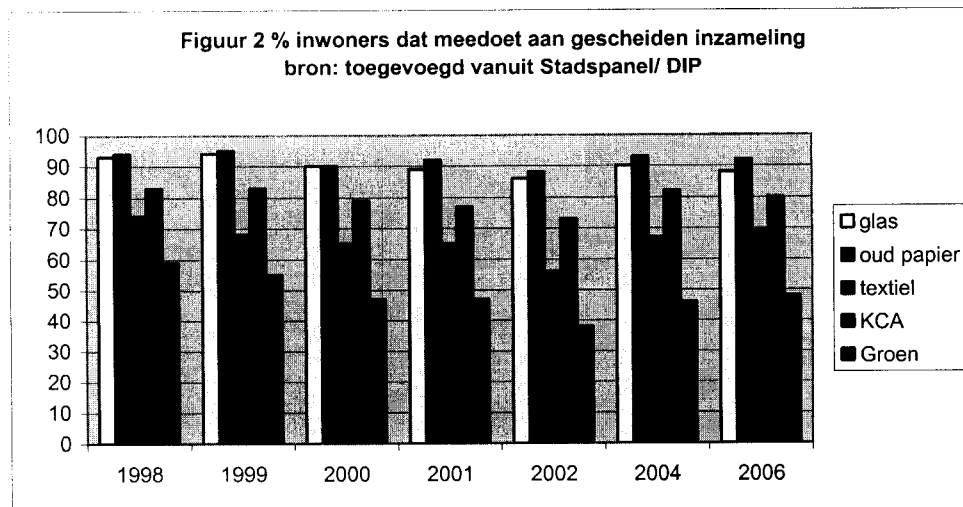
	Gft-afval (kg/inw)	Papier (kg/inw)	Glas (kg/inw)	Textiel (kg/inw)	KCA (kg/inw)	Grof huish. Afval (%)	Doelstelling voor bronscheiding %
Resultaten Delft	51,4	60,7	19,3	1,5	0,9	onbekend	36
stedelijkheidsklasse 1	35	60	20	5	2	75	43
stedelijkheidsklasse 2	85	75	23	5	2	75	53
stedelijkheidsklasse 3	105	85	23	5	2	75	56
stedelijkheidsklasse 4	125	90	23	5	2	75	60
stedelijkheidsklasse 5	140	95	23	5	2	75	60

Echter, belangrijker nog dan de ingezamelde kilo's is het aandeel van een bepaalde afvalstroom dat nog aanwezig is in het restafval. Uit de sorteeranalyse van het restafval die vorig jaar is uitgevoerd blijkt dat er nog veel winst te halen valt, met name op GFT, papier en textiel. De onderstaande figuur illustreert dit.

Leeswijzer: in het restafval is gemiddeld 32% GFT aangetroffen, dit betekent dat er nog 87 kilogram per inwoner per jaar in het restafval aanwezig is.

De afdeling Onderzoek en Statistiek houdt sinds jaren het afvalscheidingsgedrag van de inwoners van Delft bij. Zoals u in figuur 2 ziet is het aantal inwoners in Delft dat zegt mee te doen aan gescheiden inzameling redelijk stabiel. Uitzondering hierop vormt de deelname aan GFT inzameling. Na jarenlange afname is er een voorzichtige toename merkbaar.

Doelstelling voor stedelijkheidsklasse 1 is 43% bronscheiding. In de programmabegroting 2007-2010 is opgenomen dat Delft het scheidingspercentage wil verhogen van 36% naar een haalbare 40% in 2009 door middel van:

- Inzamelsystemen beter afstemmen op de behoeften van de gebruiker (meer maatwerk, minder uniform)
- Meer thematische voorlichting waarbij het waarom van afvalscheiding wordt uitgelegd. Meer feedback communicatie
- Deels alternerend inzameling van rest- en/of gft afval (op maat)

Voorstel :

- Kennis te nemen van de uitkomsten de gemeentelijke benchmark afval 2006;
- In het voorjaar 2007 te komen met een voorstel om bovengenoemde doelstellingen te realiseren.
- De uitkomsten van deze benchmark aan commissie Wijk, verkeer en beheer ter kennisname aan te bieden.

Fabienne Mantes

GEMEENTELIJKE BENCHMARK AFVAL 2006

Afvalprofiel Delft

Belangrijkste uitkomsten	
Bronscheiding	<i>Lager dan gemiddelde bronscheiding, vooral door matige scheiding van gft-afval. Opvallend hoog aanbod restafval. <u>Kanttekening</u>: Samen met Utrecht is Delft de enige gemeente met stedelijkheidsklasse 1 waardoor een zuivere vergelijking op bronscheiding niet goed mogelijk is</i>
Kosten	<i>Lager dan gemiddelde kosten.</i>
Dienstverlening	<i>Gemiddelde dienstverlening. Het dienstverleningspakket is iets minder omvangrijk dan het benchmarkgemiddelde. Op klantgerichtheid scoort Delft beter dan gemiddeld.</i>

Status: Definitief

Datum: 27 september 2006

Afvalprofiel Delft

Vooraf

Dit is het afvalprofiel van gemeente Delft. Het betreft een op maat gesneden rapportage waarin de afvalprestaties van Delft op het gebied van milieu (afvalscheiding), kosten en dienstverlening worden vergeleken met het benchmarkgemiddelde en de best-practice (= de bestpresterende gemeente).

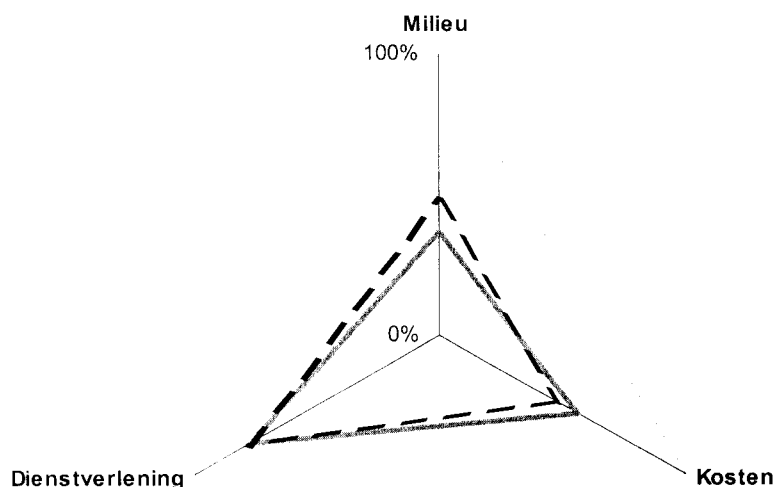
Een volledige prestatievergelijking is opgenomen in de kringrapportage Benchmark Afvalscheiding 2006.

Inzamelmodel

	Inzamelmethode	Frequentie/ dichtheid
Restafval		
Laagbouw:	Minicontainers	Wekelijks
Hoogbouw:	Verzamelcontainers	
Centrum:	Zakken	
Gft		
Aansluitingspercentage:		Wekelijks
Laagbouw:	Minicontainers	
Hoogbouw:	Verzamelcontainers	
Centrum:	-	
Papier en karton		
Huis-aan-huisinzameling	ja	1 : 9500
Brengmogelijkheid	Papiercontainers	
Glas		
Huis-aan-huisinzameling	-	-
Brengmogelijkheid	Glasbakken	1 : 1187
Textiel		
Huis-aan-huisinzameling	ja	1 : 3800
Brengmogelijkheid	Textielbakken	
Kca		
Huis-aan-huisinzameling	ja	2 tot 4 keer per jaar
Brengmogelijkheid	ja	
Grof afval		
Huis-aan-huisinzameling	ja	Op afroep / gratis
Brengmogelijkheid	Milieustraat	

Afvalprofiel Delft

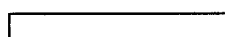
Prestaties op hoofdindicatoren

Delft — — Gemiddelde kring 1

		Score Delft	Gemiddelde benchmarkkring 1	Bestpractice benchmarkkring 1
Milieu	(% bronscheiding)	36%	47%	65% Maastricht
Kosten	(in € per aansluiting)	€ 207	€ 213	€ 165 Alkmaar
Dienstverlening	(max score = 142)	92	93	101 Amstelveen

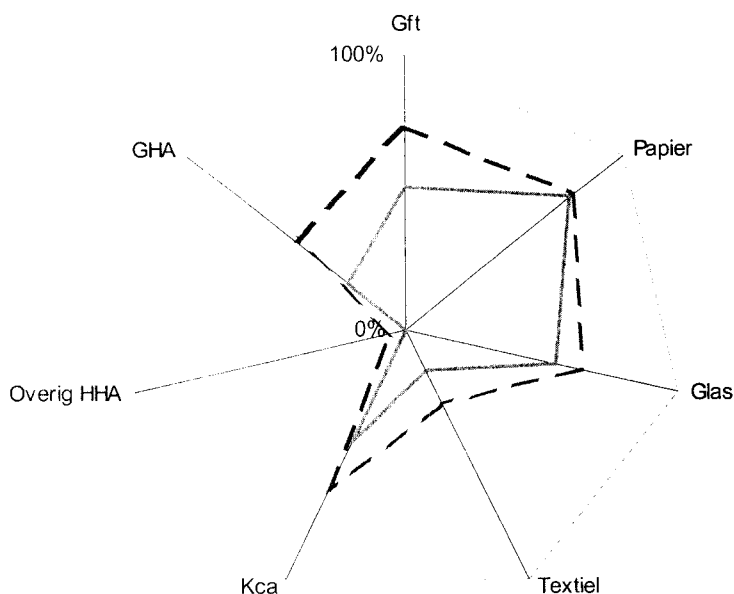
 = best-practice

 = beter dan gemiddeld

 = slechter dan gemiddeld

Afvalprofiel Delft

Milieuprestaties

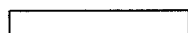

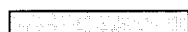
— Delft — — Gemiddelde kring 1

	Score Delft (kg/ inw)	Gemiddelde benchmarkkring 1 (kg/ inw)	Bestpractice benchmarkkring 1 (kg/ inw) Gemeente
Gft	51,4	73,6	102,8 Gewest Gooi- en vechtstreek
Papier	60,7	61,5	81,4 Apeldoorn
Glas	19,3	22,6	31,2 Maastricht
Textiel	1,5	3,0	5,2 Deventer
Kca	0,9	1,3	1,8 Hellevoetsluis
Overig gescheiden HHA	-	1,4	14,0 Maastricht
Grof huishoudelijk afval (gescheiden)	39,8	75,5	116,3 Hellevoetsluis
Totaal bronscheiding	173,6	238,9	311,3 Maastricht
% bronscheiding	36%	47%	65% Maastricht
% nascheiding	3%	3%	12% Deventer

	Score Delft (scheidings%)	Gemiddelde benchmarkkring 1 (scheidings%)	Bestpractice benchmarkkring 1 (sch.%) Gemeente
Gft	36%	52%	74% Nijmegen
Papier	56%	59%	82% Maastricht
Glas	63%	71%	88% Maastricht
Textiel	14%	30%	58% Gewest Gooi- en vechtstreek

 = best-practice

 = hoger dan gemiddeld

 = lager dan gemiddeld

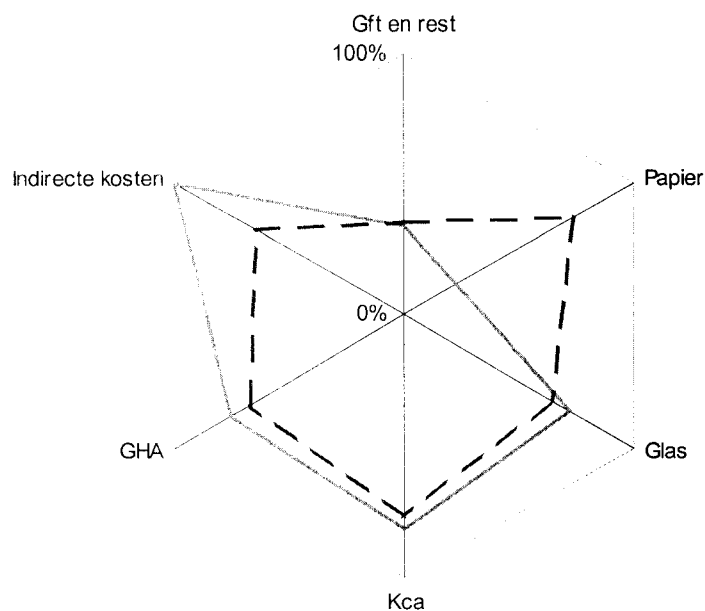
Toelichting:

Scheidings% = de gescheiden ingezamelde hoeveelheid van een component gedeeld door de som van de gescheiden ingezamelde hoeveelheid en de hoeveelheid die van die component nog in het restafval aanwezig is.

Doer verschillen in hoeveelheden die nog in het restafval voorkomen kan de vergelijking op basis van kilo's een ander beeld opleveren dan de vergelijking op basis van scheidingspercentages

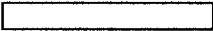
Afvalprofiel Delft

Kostenprestaties

— Delft — — Gemiddelde kring 1

	Score Delft (€ per aansluiting)	Gemiddelde benchmarkkring 1 (€ /aansl.)	Bestpractice benchmarkkring 1 (€ /aansl.) Gemeente
- Gft en rest	€ 132	€ 130	€ 94 Maastricht
- Papier	€ 22,1	€ 7,8	€ 1,7- Amstelveen
- Glas	€ 2,8	€ 3,5	€ 1,1 Amstelveen
- KCA	€ 3,3	€ 4,1	€ 1,9 Maastricht
- Grof huishoudelijk afval (GHA)	€ 29	€ 40	€ 24 Maastricht
Totale directe kosten	€ 194	€ 187	€ 148 Alkmaar
Totale indirecte kosten	€ 13	€ 26	€ 5 Gorinchem
Totale kosten	€ 207	€ 213	€ 165 Alkmaar

- = best-practice
- = lager dan gemiddeld
- = hoger dan gemiddeld

Afvalprofiel Delft

Prestaties dienstverlening

	Score Delft		Gemiddelde benchmarkkring 1	Bestpractice benchmarkkring 1	
	(score)	(%)	(score)	(score)	Gemeente
Restafval	12	75%	13	16	Utrecht
Gft-afval	9	56%	8	15	Utrecht
Papier en karton	9	75%	9	11	Alkmaar / Gorinchem / GAD
Glas	4	40%	5	7	Deventer
Textiel	7	88%	6	8	Nijmegen
KCA	4	50%	6	8	Enschede / A' veen / Oegstgeest
Overige componenten	2	33%	2	5	Maastricht
Wit- en bruingoed	5	83%	5	6	Deventer / GAD
GHA	6	60%	8	10	Gorinchem
Milieustraat	9	82%	9	11	Utrecht
Subscore dienstverl.pakket	67	65%	69	76	Amstelveen
Subscore klantgerichtgerichtheid	25	64%	23	29	Maastricht
Totaalscore	92	65%	93	101	Amstelveen

 = best-practice

 = hoger dan gemiddeld

 = lager dan gemiddeld

Toelichting:

De scores op dienstverlening zijn bepaald op basis van een vragenlijst die door de gemeente zelf is ingevuld.

De maximale totaalscore bedraagt 142: 103 punten voor dienstverleningspakket, 39 punten voor klantgerichtheid

De vragen en puntentoekenning zijn opgenomen in bijlage 1 van de kringrapportage.

Afvalprofiel Delft

Analyse op hoofdlijnen

Delft laat op de prestatiegebieden *milieu* en *dienstverlening* lager dan gemiddelde resultaten zien. De *kosten* zijn desalniettemin lager dan gemiddeld.

Delft heeft evenals Utrecht een hogere stedelijkheidsklasse (klasse 1) dan de overige gemeenten in de benchmark waardoor een zuivere vergelijking van de milieuresultaten niet echt mogelijk is. Met een totale bronscheidingspercentage van 36% wordt nog niet voldaan aan de landelijke doelstelling van 43%. Ten opzichte van de andere benchmarkgemeenten – die allen een stedelijkheidsklasse 2 hebben – scoort Delft lager dan gemiddeld. Vooral de afvalstromen gft-afval en textiel laten een ondermaats beeld zien. Zowel op basis van ingezamelde kilo's als op basis van scheidingspercentage zijn de resultaten lager dan gemiddeld. Opvallend is het relatief hoge aanbod restafval en het relatief lage aanbod grof huishoudelijk afval, wat kan betekenen dat een deel van het grof huisvuil met het restafval wordt ingezameld. Een aantal afvalstromen die via het kringloopbedrijf wordt ingezameld (waaronder fietsen, huishoudelijke apparatuur, huisraad) is om administratieve redenen nog niet in het percentage bronscheiding verwerkt.

De totale **afvalbeheerkosten** zijn met € 207,- per huishouden lager dan het benchmarkgemiddelde (€ 213,-). Vergelijking van de kosten per afvalstroom is niet goed mogelijk omdat de Delft haar overheadkosten voor een deel in de tarieven heeft verdisconteerd, en de meeste andere benchmarkgemeenten hun indirecte kosten apart hebben opgegeven. Ondanks dat laat Delft lagere kosten zien op glas, kca en grof huishoudelijk afval.

Op **dienstverlening** scoort Delft gemiddeld. De omvang en intensiteit van het dienstverleningspakket blijft iets achter op het gemiddelde. De klantgerichtheid daarentegen is beter dan het benchmarkgemiddelde.

Verbeterpunten

Delft heeft de ambitie vooral de milieuprestaties te verbeteren. Maatregelen waar de gemeente aan denkt, zijn:

- Inzamelsystemen beter afstemmen op de behoeften van de gebruiker (meer maatwerk, minder uniform)
- Meer thematische voorlichting waarbij het waarom van afvalscheiding beter wordt uitgelegd. Meer feed-back communicatie.
- Deels alternerende inzameling van rest- en/of gft-afval (op maat)